ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง การใช้ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ พ.ศ. ๒๕๖๙

โดยที่กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ได้บัญญัติข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับการทำซ้ำหรือดัดแปลงและการเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้คนพิการสามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่น ซึ่งจะต้องกำหนดองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับรูปแบบการทำซ้ำหรือดัดแปลงตามความจำเป็นของคนพิการ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อทำซ้ำหรือดัดแปลงและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การใช้ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับ หมายความว่า องค์กรที่มีหน้าที่จัดการศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอน การอ่านเชิงประยุกต์ หรือการเข้าถึงข้อมูลให้แก่คนพิการทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้ บนพื้นฐานการไม่แสวงหากำไร และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรอื่นที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมหลักในการให้บริการอย่างเดียวกัน

องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับตามวรรคหนึ่ง ให้มีรายชื่อตามบัญชีท้ายประกาศนี้ ซึ่งพิจารณาจากรายชื่อที่เสนอโดยองค์การคนพิการแต่ละประเภทตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในกรณีที่เห็นสมควรปรับปรุงรายชื่อตามบัญชีท้ายประกาศดังกล่าว ให้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยเพื่อให้การทบทวนรายชื่อมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็น

ข้อ ๓ รูปแบบการทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ตามความจำเป็นของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้ มีดังต่อไปนี้

(๑) หนังสืออักษรเบรลล์ เช่น หนังสืออักษรเบรลล์ที่พิมพ์ลงในกระดาษธรรมดาหรือกระดาษชนิดพิเศษ หรือจัดพิมพ์ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือในวัสดุอื่น เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น

(๒) สื่อเสียง เช่น หนังสือเสียง หรือเสียงบรรยายภาพ ไม่ว่าได้จัดเก็บในแถบเสียง แผ่นเสียง แผ่นซีดี หรือในวัสดุอื่นใด เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้

(๓) หนังสือหรือภาพขยายใหญ่ เช่น สิ่งพิมพ์หรือภาพขยายใหญ่ที่พิมพ์ลงในกระดาษธรรมดา หรือกระดาษชนิดพิเศษ หรือจัดพิมพ์ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือในวัสดุอื่น เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น หรือการเคลื่อนไหว

(๔) ตัวหนังสือนูน แผนภาพนูน เช่น ภาพที่อยู่บนแผ่นกระดาษธรรมดา แผ่นกระดาษชนิดพิเศษ และวัสดุอื่นที่สามารถสัมผัสได้ เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น

(๕) รูปจำลอง ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น

(๖) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานสากล เช่น e-book for all เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้

(๗) สื่อที่มีลักษณะเป็นสื่อผสม ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว สติปัญญา หรือการเรียนรู้

(๘) สื่อภาษามือ ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการได้ยิน

(๙) คำบรรยายแทนเสียง ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการได้ยิน

(๑๐) สื่อการสอนรูปทรงเรขาคณิต เช่น แผนผัง กราฟ ตาราง รูปจำลอง และรูปที่มีพื้นผิวต่างชนิด เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการเห็น

(๑๑) สื่อเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ เช่น รูปภาพหรือภาพถ่าย กระดานสื่อสาร บัตรคำ บัตรภาพ และสมุดภาพคำศัพท์ เป็นต้น ซึ่งได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อคนพิการทางการได้ยิน สติปัญญา หรือการเรียนรู้

ข้อ ๔ การทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๓๒/๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ จะต้องดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) งานอันมีลิขสิทธิ์ที่นำมาทำซ้ำหรือดัดแปลงเพื่อประโยชน์ของคนพิการจะต้องเป็นงานที่นำออกโฆษณาหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว และองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับต้องได้งานนั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๒) การทำซ้ำหรือดัดแปลงต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ตามลักษณะความบกพร่องและความจำเป็นของคนพิการประเภทนั้นเท่านั้น และไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร

(๓) การทำซ้ำหรือดัดแปลงต้องมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่จะทำซ้ำหรือดัดแปลง เช่น ระบุชื่องาน ชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ ชื่อผู้สร้างสรรค์ ปีที่ผลิต วันเดือนปีที่ทำซ้ำหรือดัดแปลง วันที่โฆษณางานต้นฉบับ รูปแบบที่ผลิต เป็นต้น และให้ระบุด้วยว่าสำเนางานดังกล่าวได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของคนพิการเท่านั้น เว้นแต่ในกรณีที่รูปแบบของสื่อมีข้อจำกัดให้ไม่สามารถระบุได้

ข้อ ๕ การเผยแพร่ต่อสาธารณชนตามมาตรา ๓๒/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) การเผยแพร่ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ตามลักษณะความบกพร่องและความจำเป็นของคนพิการประเภทนั้นเท่านั้น และไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร

(๒) สำเนางานที่จะนำมาเผยแพร่ต้องเป็นสำเนางานที่ได้จัดทำขึ้นเองตามรูปแบบที่กำหนดในข้อ ๓ หรือเป็นสำเนางานที่ได้รับมาจากองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ

(๓) องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับต้องเผยแพร่สำเนางานต่อคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ หรือต่อองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับอื่นในประเทศหรือต่างประเทศเมื่อได้รับการร้องขอ

(๔) องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับต้องมีระบบหรือมาตรการในการป้องกันมิให้บุคคลอื่นนอกเหนือจากคนพิการเข้าถึงสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของคนพิการ

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการข้อมูลการใช้ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ระหว่างประเทศ เมื่อมีการใช้ข้อยกเว้น ให้องค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับตามข้อ ๒ แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ การเผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือการนำเข้าสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาตามแบบ ลส. ๓๒/๔ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๗ การทำซ้ำหรือดัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์และการเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ตามประกาศนี้ จะต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

ข้อ ๘ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙
ศุภจี สุธรรมพันธุ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

บัญชีรายชื่อองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับ

แนบท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง การใช้ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้ พ.ศ. ๒๕๖๙

ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

---

๑. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
๒. มูลนิธิคนตาบอดไทย
๓. มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์
๔. มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕. มูลนิธิคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๖. สถาบันราชสุดา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
๗. สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
๘. สมาคมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย
๙. สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิซึม (ไทย)
๑๐. มูลนิธิออทิสติกไทย
๑๑. สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย
๑๒. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
๑๓. ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการระดับอุดมศึกษา (Disability Support Services Center)
๑๔. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
๑๕. ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ กรมส่งเสริมการเรียนรู้



แบบการแจ้งข้อมูลการใช้ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์
เพื่อประโยชน์ของคนพิการที่ไม่สามารถเข้าถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ได้

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

วันที่ยื่น .....

เลขที่แจ้ง .....

ประเภทสื่อ

- ☐ หนังสืออักษรเบรลล์
- ☐ สื่อเสียง
- ☐ หนังสือหรือภาพขยายใหญ่
- ☐ ตัวหนังสือนูน แผนภาพนูน
- ☐ รูปจำลอง
- ☐ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรฐานสากล
- ☐ สื่อที่มีลักษณะเป็นสื่อผสม
- ☐ สื่อภาษามือ
- ☐ คำบรรยายแทนเสียง
- ☐ สื่อการสอนรูปทรงเรขาคณิต
- ☐ สื่อเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ

หมายเหตุ : การกรอกแบบฟอร์มให้ใช้วิธีการพิมพ์เท่านั้น

๑. ชื่อองค์กร .....

๒. ชื่อผู้แจ้ง .....
ที่อยู่ ..... **แขวง/ตำบล** ..... **เขต/อำเภอ** ..... **จังหวัด** .....
รหัสไปรษณีย์ ..... **โทรศัพท์** ..... **โทรศัพท์เคลื่อนที่** ..... **โทรสาร** .....
อีเมล .....

๓. ชื่อผลงานต้นฉบับ (ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษเท่านั้น) .....
เลขทะเบียนการรับแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ (ถ้ามี) .....
ชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ .....
ชื่อผู้สร้างสรรค์ผลงาน .....
หมายเหตุ : หากมีรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลงาน โปรดระบุในใบต่อท้าย ตัวอย่างเช่น เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ/วารสาร (ISBN/ISSN) เป็นต้น

๔. ประเภทของงานอันมีลิขสิทธิ์ (ต้นฉบับ)

- ๔.๑ ☐ วรรณกรรม
- ๔.๒ ☐ นาฏกรรม
- ๔.๓ ☐ ศิลปกรรม
- ๔.๔ ☐ ดนตรีกรรม
- ๔.๕ ☐ โสตทัศนวัสดุ
- ๔.๖ ☐ ภาพยนตร์
- ๔.๗ ☐ สิ่งบันทึกเสียง
- ๔.๘ ☐ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
- ๔.๙ ☐ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

๕. ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของคนพิการ

- ๕.๑ ☐ ทำซ้ำ/ดัดแปลง — เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....
  จำนวน .....
- ๕.๒ ☐ นำเข้าสำเนางาน — เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....
  จำนวน ..... มาจากองค์กร ..... ประเทศ .....
- ๕.๓ ☐ เผยแพร่ — เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....
  - สำเนางานนำมาจาก
    - ☐ ทำซ้ำ/ดัดแปลงเอง ตามข้อ ๕.๑
    - ☐ นำเข้าสำเนางาน ตามข้อ ๕.๒
    - ☐ รับสำเนางานมาจากองค์กรที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยอมรับตามบัญชีที่ประกาศกำหนด
      (โปรดระบุชื่อ) .....
  - จำนวน .....
  - วิธีการและช่องทางเผยแพร่ .....

๖. กลุ่มคนพิการที่ได้รับประโยชน์ .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ ..... ผู้แจ้ง
(.....)
...../...../.....

ใบต่อท้าย

ตัวอย่างเช่น เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ/วารสาร (ISBN/ISSN) เป็นต้น

ลงชื่อ.....**ผู้แจ้ง**

(.....**)**

...../...../.....